

Toelichting op de normkostentabel van de biotische monitoring EHS/SNL

(prijspeil 2014)

In deze notitie wordt uitleg gegeven over bijgesloten Exceltabel met de normkosten. Daarnaast wordt uitgelegd hoe deze is gebruikt om in te schatten of met deze normkosten en de afspraken over de te monitoren hectares beheertype en de frequenties binnen het beschikbare budget kan worden gebleven. Het totaal resultaat laat zien dat dit mogelijk bleek.

Toelichting op de kolommen

In de kolom **Kosten/ha in jaar van uitvoering op basis van 100%** staan de kosten van uitbesteding van het veldwerk, digitale aanlevering en een eenvoudige rapportage over het veldwerk, excl BTW. Het veldwerk wordt door professionals gedaan.

De kosten van begeleiding, overhead, organisatiekosten zitten er niet in. Voor deze kolom wordt in de prijsstelling uitgegaan van terreindekkende monitoring. De kosten per beheertype zijn afkomstig van ervaringscijfers van uitbesteedde karteringen door de grotere beheerders. Verschillen per beheertype ontstaan door variatie in soortenrijkdom, toegankelijkheid, overzichtelijkheid en dergelijke.

De kolom structuurkartering bevat zowel de bosstructuurkartering als de structuurkartering van een deel van de overige beheertypen. Bij het laatste onderdeel gaat het om het afleiden van het voorkomen van structurelementen aan de hand van luchtfoto's en (indien beschikbaar) vegetatiekarteringen.

Bij de kosten van een vegetatiekartering is uitgegaan van een kartering met inbegrip van lokale typologieën. Globaal gaat het dan om een verhoging van 15 %.

Frequentie

In deze kolom wordt vermeld hoe vaak de monitoring wordt uitgevoerd.

Bij de frequenties is uitgegaan van de cyclus van 6 jaar van de EHS monitoring, maar om kosten te besparen is voor een aantal onderdelen de frequentie op 12 jaar genormeerd. Dat is met name het geval voor de vegetatiekarteringen en voor de structuurkarteringen. Vanuit de gebruikspraktijk is beoordeeld dat hiermee de ontwikkelingen in het algemeen toch voldoende goed gevolgd kunnen worden. Voor een aantal beheertypen zijn meer onderdelen verlaagd naar eens per 12 jaar, het gaat daarbij om typen met een langzame ontwikkeling of om typen die vaak grootschalig voorkomen, waarbij tussentijds met een steekproef gewerkt kan worden. Indien ontwikkelingen wel snel verlopen, bijvoorbeeld bij hydrologische herstelprojecten, gaan we ervan uit dat er in dat kader maatwerk voor monitoring gefinancierd zal worden.

Bij de florakartering van de voedselarme bostypen is dezelfde benadering toegepast, omdat de ontwikkelingen hier langzaam verlopen.

Percentage te monitoren oppervlakte

In Bloemrijken wordt de vegetatie alleen gekarteerd waar het een N2000 habitatype betreft, geschat is 10% van het areaal. Haagbeuken Essenbos is voor een deel habitatype (Eiken Haagbeukenbos), aannames 10% van het areaal.

Bij moeras, Kruiden- en faunarijke grasland en de bosbeheertypen is de broedvogelmonitoring en de plantenkartering op 1x per twaalf jaar voor de hele oppervlakte en tussentijds (1x6 jaar) op 20% van de oppervlakte gesteld. In de Excel sheet is dit rekentechnisch vertaald in 60% en een frequentie van 1/12.

Gemiddelde kosten per ha per jaar

In deze kolom staat het resultaat van de vermenigvuldiging van de bovenstaande drie kolommen. Daarmee worden de monitoringskosten herleid tot een gemiddeld jaarlijks bedrag per hectare beheertype.

Kosten totaal per jaar

Door nu het bedrag van de bovenstaande kolom te vermenigvuldigen met het landelijke areaal beheertype worden de jaarlijks gemiddelde kosten per monitoringsonderdeel (bv vegetatiekartering) berekend. Het landelijk areaal staat in de kolom aan de rechterkant van de tabel: Totaal ha.

Totaal bedrag

In deze kolom wordt de som van de jaarlijks gemiddelde kosten van alle onderdelen per beheertype berekend. Onder aan deze kolom staat het totaal bedrag landelijk. Daarvan worden afgetrokken de overlap aan kosten vegetatiekarteringen.

Totaal ha

In deze kolom staat het areaal beheertype landelijk. (Uiteraard kan de tabel ook gebruikt worden om per provincie of per TBO de normkosten monitoring te berekenen door de betreffende hectares in deze kolom in te vullen)

Voor deze nieuwe versie is gebruik gemaakt van de inventarisatie naar gesubsidieerde SNL beheertype hectares die door DR is aangeleverd in 2011. Daarin zaten wat hiaten omdat in een aantal gevallen andere afspraken waren gemaakt met beheerders (o.a. in Gelderland). Het gaat dan om hectares in Gelderland waarvoor de provincie een aparte beheer afspraak met Natuurmonumenten en Gelders Landschap heeft gemaakt. Ook ontbreken nog vnl bos ha die nu nog onder programma beheer vallen. Hiervoor is gecorrigeerd. Het totaal sluit nu op globaal 280.000 ha.

Voor Staatsbosbeheer is het areaal genomen waarvoor we SNL subsidie verwachten te krijgen binnen de EHS (180.000 ha). Zo is de totale omvang van 460.000 ha bepaald.

Niet zijn meegenomen de hectares nieuwe natuur die de komende jaren successievelijk worden opgeleverd.

Indexering

Afhankelijk of je 2010 of 2011 als referentiejaar neemt, wordt het indexeringspercentage 5,0 of 7,2%.

De tabel is doorgerekend voor 5% met 2011 als referentie jaar.

Marges

Bij de kwaliteitsklassen werken we met een minimumoppervlakte van een beheertype in een gebied om ook daadwerkelijk kwaliteit vast te stellen. Omdat de gebieden nooit heel klein zullen zijn is onze inschatting dat vanwege deze regel slechts 1% van de oppervlakte zal afvallen. Dit is niet verwerkt.

Een andere regel die niet concreet is uitgewerkt is om bij hele grote oppervlakten (>500 ha) van een beheertype maar een deel van de oppervlakte te monitoren. Dit kan met name bij bossen wat opleveren. Dit is nog niet in de berekening doorgevoerd, mede omdat we voor bostypen nu al laagfrequent hebben aangehouden. Er zal daarom niet extra veel kosten worden vermindert, terwijl er dan veel areaal niet meer wordt bekeken.

PM vlinders en planten nav studie jaap bouwman

Wijzigingen ten opzichte eerdere versie van 2012:

- Indexering conform EHS beheertype normkosten toegepast
- Hectares Staatsbosbeheer toegevoegd
- Een ophoging van de kosten van vegetatiekartering van 5% voor het meenemen van de structuur informatie voor N2000 ervan uitgaande dat er nog een stevige synchronisatie met de structuur informatie van EHS gaat plaatsvinden. Verder zijn de kosten van vegetatiekartering van de zilte typen opgehoogd met 2% voor het meenemen van typische soorten waarvan het aantal daar hoog is en die daar relatief veel voorkomen. Voor de overige typen gaan we ervan uit dat de typische soorten daar voor een groot deel meegekarteerd kunnen worden zonder extra kosten en voor de rest afgeleid kunnen worden uit de vegetatieopnamen en de typologiebeschrijving.
- Voor structuur zijn de definities zodanig aangepast dat deze volledig af te leiden is uit vegetatiekarteringen dan wel luchtfoto's. In de tabel zijn daarom enkel deze kosten opgenomen (geen extra veldwerk). Voor de bossen is wel een bosstructuurkartering opgenomen, behalve voor de Hoog en Laagveenbossen waarvoor deze kartering niet noodzakelijk geacht wordt.
- Dit betekent verder concreet dat het onderdeel structuur bij de beheertype bloemdijk, gemaaid rietland, kruiden en faunarijke akker en ruigteveld verdwijnt. Verder is bij de volgende beheertypen het structurelement steilrand verwijderd: droge heide en zilt- en overstromingsgrasland. Bij Kruiden- en faunarijke grasland is "Ruigte" verwijderd omdat dat niet goed met luchtfoto's is vast te stellen.
- De broedvogelkartering voor Hoog en Laagveenbossen is op 1x per 12 jaar gezet.
- In weidevogelreservaten wordt nog gerekend met een broedvogelkartering van 1 maal per 3 jaar. Er zou wellicht hier en daar wel naar een lagere frequentie worden gegaan. Evenwel dan loopt men nog meer uit de pas bij de tellingen van weidevogels in het omringende gebied

II Toelichting op de kostentabel van de monitoring van de Procesindicatoren

(prijspeil 2012)

Deze kosten tabel is opgesteld om in te kunnen schatten wat de extra kosten zijn van monitoring van de procesindicatoren. Daarbij is gebruik gemaakt van de EHS normkosten monitoring van 2012 mn de onderdelen florakartering en vegetatie kartering. Inmiddels zijn deze normkosten geactualiseerd (zie hiervoor). Voor de gehanteerde methodiek maakt deze actualisering geen verschil. Alleen het jaarbedrag aan de kosten voor het monitoren van procesindicatoren zal omhoog gaan.

Om de kosten van het werken met procesindicatoren te kunnen begroten, zijn een aantal hoofdkeuzes gemaakt: per habitatype is de keuze gemaakt of aangesloten kan worden op de EHS flora karteringsmethode of dat er van andere methoden gebruik wordt gemaakt die in de notitie over de procesindicatoren genoemd worden. Aangenomen is dat als gebruik gemaakt wordt van de EHS methode, er een gemiddelde uitbreiding nodig is van 20% (meer soorten of een licht aangepaste werkwijze). Voor de overige methoden is aangenomen dat die gemiddeld een derde kosten van een vegetatiekartering.

Uitleg van de kolommen

- **Type** code habitatype
- **Naam** naam habitatype
- **N2000 Bestaand opp. in ha: areaal habitatype** landelijk (moet mogelijk geactualiseerd worden)
- **Percentage van totaal oppervlak dat moet worden onderzocht, 0% = aquatische typen e.d.** Het gaat hier om een landelijk geldige inschatting van de steekproefgrootte dan wel volledig te onderzoeken. In de Notitie worden handreikingen geschetst hoe tot maatwerk op gebiedsniveau te komen.
- **Te onderzoeken oppervlak**
- **In de volgende vier kolommen worden de kosten berekend indien niet aangesloten kan worden bij de SNL flora karteringsmethode.**
- **Standaard Kosten vegetatie-onderzoek / ha.** Dit betreft de kosten van de vegetatiekartering in het kader van EHS van het meest overeenkomende beheertype. De gewijzigde normkosten moeten hier nog doorgevoerd worden.
- **Aanname => PI-opnemen = 30% van kosten volledig vegetatieonderzoek (= veldonderzoek + verwerking)** In deze kolom worden de kosten van het opnemen van de procesindicatoren begroot op basis van 30% van de kosten van een vegetatiekartering
- **Als VEG-PI: 1/6jaar =>2x Als VEG-PI: 1/3jaar =>4x** In deze kolom staat de frequentie per 12 jaar afhankelijk van de voorgestelde keuze van de frequentie van de procesindicatoren opname per habitatype, dus een 2 voor eens per 6 jaar en een 4 voor eens per 3 jaar.
- **Totale kosten onderzoek / HT** In deze kolom worden de totale kosten van de op opname van de procesindicatoren per 12 jaar berekend op basis van 1/3 van de vegetatiekosten x het aantal rondes per 12 jaar.
- **In de volgende 3 kolommen worden de kosten aangegeven indien wel aangesloten kan worden bij de SNL flora karteringsmethode.**
- **Kosten flora-onderzoek / ha.** In deze kolom staan de kosten van de florakartering conform SNL, de bedragen moeten nog aangepast worden aan de meest recente versie.
- **Kosten incl. kopje 20%** vorige kolom + 20% voor de gevallen dat van de SNL florakartering gebruik gemaakt kan worden met een lichte uitbreiding.
- **Kosten:** kolom Totale kosten onderzoek / HT - Kosten incl. kopje 20%
- **VEG-PI = 1; SNL = 2 KEUZE METHODIEK** In deze kolom is aangegeven per habitatype of aangesloten kan worden bij de SNL florakartering of dat één van de andere methoden gevolgd wordt (PQ's, transecten e.d.) 1 is overige methoden, 2 is SNL (met een uitbreiding van 20%).
- **BRUTO KOSTEN** (per 12 jaar) deze kolom geeft weer de bruto kosten van het onderzoek waarbij rekening gehouden is of er al dan niet aangesloten is bij de SNL florakartering
- **BRUTO KOSTEN x OPPERVLAK** deze kolom vermenigvuldigt de bruto kosten met het te volgen areaal

- **AANTAL FLORA KARTERINGEN per 12 jaar** Hier wordt weergegeven het aantal florakareringen per 12 jaar volgens de meest corresponderende beheertypen SNL.
- **SNL BIJDRAGE FLORA KARTERINGEN per 12 jaar** Hier staat de vergoeding van de florakareringen volgens SNL (waarmee de bruto kosten verlaagd kunnen worden). $\$$ Deze kosten moeten nog aangepast worden aan de nieuwe kostentabel $\$$.
- **Netto kosten** Hier wordt de bijdrage voor de florakarering afgetrokken van de Bruto kosten indien aangesloten wordt bij de SNL florakarering, zoniet dan zijn de bruto kosten dus de nettokosten.
- **TOTALE NETTO KOSTEN PAS x OPPERVLAK per 12 jaar Netto kosten x Te onderzoeken oppervlak**
- **TOTALE NETTO KOSTEN PAS x OPPERVLAK per jaar** vorige kolom gedeeld door 12

Jan Holtland
 Henk Siebel
 Saskia Vleeming
 september 2013